

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/85/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116221152
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116221152.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobkyne: P. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, XXX XX L., právne zastúpená: JUDr. Ambróz Motyka, advokát so sídlom Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, proti žalovanému: Endepro, s.r.o. v likvidácii, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava 2, IČO: 35 805 731, právne zastúpený: De minimis, spol. s.r.o., so sídlom Lovinského 22, 811 04 Bratislava, IČO: 36 868 949, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 164,89 eur a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne a žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 11Csp/121/2016-166 zo dňa 02.05.2018 takto

rozhodol:

Mení uznesenie vo výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti tak, že žalovaný je povinný pre účely zabezpečenia budúceho výkonu rozhodnutia vo vzťahu k žalobkyni zložiť do úschovy na Okresnom súde Prešov peňažnú sumu vo výške 405,11 eur do 7 dní od doručenia tohto uznesenia.

V prevyšujúcej časti uznesenie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zaviazal žalovaného pre účely zabezpečenia budúceho výkonu rozhodnutia vo vzťahu k žalobkyni zložiť do úschovy na Okresnom súde Prešov peňažnú sumu vo výške 164,89 eur do 7 dní od doručenia uznesenia. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Uznesenie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáha vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 164,89 eur. Podľa žaloby zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným nespĺňa zákonnú požiadavku špecifikáciu konečnej splatnosti úveru. V dôsledku absencie tejto náležitosti je potrebné úver považovať za bezúročný a bezpoplatkový a keďže žalobkyňa za úver 500 eur zaplatila žalovanému 664,89 eur, je rozdiel týchto súm bezdôvodným obohatením žalovaného. Dňa 23.04.2018 žalobkyňa podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby žalovaný pre účely zabezpečenia budúceho výkonu rozhodnutia bol zaviazaný zložiť do úschovy na Okresnom súde Prešov peňažnú sumu vo výške 570 eur. Návrh odôvodnila tým, že žalovaný prestal od 18.12.2015 poskytovať nové spotrebiteľské úvery a bolo prijaté rozhodnutie o ukončení úverového portfólia v rokoch 2016 a 2017. Zatvoril 5 pobočiek, rozpustil sieť svojich zástupcov a počet jeho zamestnancov naďalej neustále a výrazne klesá. V roku 2016 vykázal záporné vlastné imanie - 16.205 010 eur, pričom z výpisu z Obchodného registra vyplýva, že jeho základné imanie je vo výške 6.155 812,26 eur. Žalovaný od 01.03.2018 vstúpil do likvidácie, čo zvyšuje obavu žalobkyne z ohrozenia exekúcie. Z tejto skutočnosti možno vyvodiť, že u žalovaného prebieha riadený proces smerujúci k ukončeniu podnikateľských aktivít a existuje reálna hrozba, že do právoplatného skončenia súdneho konania by už žalovaný nemusel disponovať potrebnými finančnými prostriedkami na zaplatenie pohľadávky žalobkyne. Požadovaná suma 570 eur zahŕňa pohľadávku 163,89 eur a vzniknuté trovy konania ku dňu podania návrhu vo výške približne 400 eur. Súd uviedol, že v danom prípade z listinných dôkazov bolo preukázané, že zmluva uzavretá medzi stranami neobsahuje všetky povinné náležitosti, čo spôsobuje fikciu o

bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Vznik nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 164,89 eur je teda zrejmy. Možno konštatovať aj dôvodnosť obavy žalobkyne o budúcej vymožitelnosti jej nároku. Postupy žalovaného v ich súhrne naznačujú postupné a výrazné obmedzenie jeho podnikateľskej činnosti a tým možný záver, že smeruje k úplnému ukončeniu činnosti. Dané riziko nepochybne existuje, čo je podporené skutočnosťou, že žalovaný je od 04.04.2018 v likvidácii, čo je jedným zo zákonných spôsobov, ktorý predchádza zániku spoločnosti. Súd zohľadnil aj redukciu podnikateľskej činnosti žalovaného na administratívne služby, neposkytovanie úverov, zrušenie piatich pobočiek, znižovanie počtu zamestnancov, samotný status žalovanej spoločnosti, ktorá je v likvidácii. Súd preto považoval za dôvodné návrhu na neodkladné opatrenie vyhovieť, avšak len v rozsahu uplatnenej pohľadávky po jej zaokrúhlení. Súd nevidel dôvod nariadiť neodkladné opatrenie aj na trovy konania, ktorých priznanie či nepriznanie závisí od rozhodnutia súdu vo veci samej podľa zásady úspechu v spore alebo aj od možnej aplikácie § 257 CSP, a preto posúdenie tohto nároku v tomto štádiu je predčasné.

2. Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa, a to len proti výroku, ktorým súd návrh v prevyšujúcej časti zamietol. Uviedol, že za situácie, keď súd správne argumentuje osvedčenie základných skutočností potrebných pre záver o pravdepodobnosti nároku, je úvaha súdu vo vzťahu k trovám konania nesprávna. Nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemá nikdy povahu priameho nároku advokáta, ale prináleží výlučne strane konania. Trovy konania v prípade úspešného konania bude predstavovať nárok žalobkyne voči žalovanému. Pokiaľ prvoinštančný súd poskytuje predbežnú ochranu vo vzťahu k istine uplatneného nároku, rovnako by mal postupovať aj vo vzťahu k trovám konania. Súd koná v rozpore s predbežným a preventívnym charakterom inštitútu neodkladného opatrenia. Napadnutým výrokom uznesenia nie je naplnený ani ochranný účel neodkladného opatrenia. Trovy konania, resp. ich náhrada v úspešnom súdnom spore môžu pre prípad ich nevyožiteľnosti spôsobiť žalobkyňu ujmu, ktorú v tomto štádiu konania je možné sanovať práve navrhnutým neodkladným opatrením. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a návrhu vyhovel v celom rozsahu.

3. Proti uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie aj žalovaný. Uviedol, že okresný súd v napadnutom uznesení dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď uviedol, že je splnená podmienka podľa § 324 ods. 3 CSP, teda že nie je možné nariadiť zabezpečovacie opatrenie. Okresný súd sa uspokojil s tvrdením žalobcu a s tým, že sám žalovaný nevlastní žiadnu nehnuteľnosť. Okresný súd však nezohľadnil, že záložné právo, ktoré možno zriadiť zabezpečovacím opatrením, možno zriadiť nielen k nehnuteľnostiam, ale aj k iným majetkovým hodnotám. Týmto sa okresný súd vôbec nezaoberal, hoci z verejne dostupnej účtovnej zbierky žalovaného za rok 2016 je zrejmé, že žalovaný majetok má. Nie je pritom úlohou žalovaného identifikovať tento majetok v prospech žalobcu. Ďalej uviedol, že neexistuje žiadna obava, že exekúcia bude ohrozená. Žalovaný nie je v úpadku, nie je platobne neschopný, nie je ani predĺžený. Poukazuje na svoju ročnú závierku za rok 2016, z ktorej vyplýva, že hodnota majetku žalovaného bola spolu v sume 43.981 745 eur, hodnota všetkých záväzkov v sume 25. 286 259 eur. Žalovanému sa ekonomicky darí, keďže koncom účtovného obdobia 2016 dosiahol zisk v sume 11. 956 972 eur. Žalovaný má aj dlhodobý hmotný majetok, vrátane stavieb, hnutelných vecí v sume 3. 055 659 eur. Žalovaný mal ku koncu účtovného obdobia roku 2016 na účtoch v bankách sumu 5. 678 394 eur. Obdobné ukazovatele budú zrejme aj z individuálnej účtovej závierky za rok 2017. Poukázal ďalej na to, že je dcérskou spoločnosťou britskej spoločnosti International Personal Finance Investment Limited, pôsobiacej v 12 štátoch a riadiacou sa nadštandardnými etickými kódexmi, ktorý svoju históriu odvodzuje ešte z roku 1880. Je neprípustné, aby sa žalovaný voči plneniu prípadných dlhov tretích osôb dopustil akéhokoľvek konania vedúceho k neplneniu záväzkov. Pre žalovaného je zachovanie dobrej povesti dôležité. Doteraz si žalovaný všetky svoje splatné záväzky riadne a včas splnil. Žalobca neosvedčil, že by žalovaný reálne vykonával akékoľvek úkony smerujúce k znižovaniu hodnoty jeho majetku. Žalovaný neukončil podnikanie na území Slovenskej republiky, len zracionalizoval svoje predmety podnikania. Ak dochádza k zrušeniu žalovaného a k likvidácii, ide o zákonom predpokladaný proces a niet žiadneho dôvodu predpokladať, že žalovaný chcel žalobcu ako veriteľa akokoľvek ukrať. Okresný súd svoju obavu odôvodňuje celkom nespôsobilým argumentom, a to údajným postupovaním pohľadávok žalovaného voči svojim klientom na iné subjekty. Žalovaný v rámci svojej bežnej podnikateľskej činnosti postúpil niektoré nevyožiteľné pohľadávky. Takéto postupovanie pohľadávok je prísne regulované. Žalovaný postupuje v súlade s príslušnými právnymi predpismi a vždy iba tak, aby zvýšil hodnotu svojho majetku. Odplata za postúpenie pohľadávok reálne zvýši hodnotu majetku žalobcu. Nariadenie neodkladného opatrenia nespĺňa požiadavku princípu proporcionality. Právny zástupca žalobcu podal voči žalovanému veľké množstvo návrhov na nariadenie obdobných

neodkladných opatrení. Obmedzenie s nakladaním predstavuje výraznú a neodôvodnenú ujmu na strane žalovaného. Súd nesprávne vec právne posúdil, pretože neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Nie je splnená podmienka, že existuje odôvodnená potreba neodkladnej úpravy pomerov alebo obava z ohrozenia exekúcie. Súd opomenul odôvodniť prečo navrhovaným neodkladným opatrením nebude vytvorený nenávratný stav. Sledovaný účel bol možno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením a nariadenie neodkladného opatrenia nespĺňa požiadavku proporcionality. Odvolacie sudy opakovane konštatovali, že na nariadenie takéhoto neodkladného opatrenia nie sú dané zákonné dôvody, pričom žalovaný poukázal na viaceré rozhodnutia Krajských súdov v Banskej Bystrici, Košiciach, Bratislave a Nitre. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zmenil a návrh v celom rozsahu zamietol.

4. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je čiastočne vecne správne a odvolanie žalobkyne je odôvodnené. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol, keď nariadil neodkladné opatrenie a uzavrel, že existujú dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia. Aj odvolací súd považuje situáciu žalovaného za takú, ktorá vzbudzuje obavu z toho, či žalovaný dokáže splniť všetky svoje záväzky. Žalovaný túto skutočnosť popiera a poukazuje pritom na účtovnú závierku z roku 2016, avšak rozhodnutie bolo vydané v roku 2018. Už v roku 2016 mal žalovaný záporné vlastné imanie vo výške viac ako -16. 000 000 eur. Vstúpil do likvidácie a zrejme smeruje k ukončeniu podnikateľskej činnosti na území Slovenskej republiky. Odvolací súd je viazaný odvolacími dôvodmi, a pokiaľ žalovaný uviedol, že súd mohol nariadiť zabezpečovacie opatrenia, avšak súčasne neoznačil skutočnosti ani dôkazy svedčiace o tom, vo vzťahu k akému majetku zabezpečovacie opatrenie mohlo byť zariadené, tak potom odvolací súd vychádza z toho, že takáto možnosť tu nebola, pretože nebola v konaní osvedčená ani preukázaná. Princíp právnej istoty neznamená povinnosť rešpektovať akékoľvek rozhodnutie súdov Slovenskej republiky, ale len rozhodnutie najvyšších súdnych autorít. Žalovaný v odvolaní neargumentuje rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít, a preto nebolo povinnosťou odvolacieho súdu na tieto rozhodnutia prihliadať. Rozhodnutia krajských súdov môžu byť relevantné pre svoju presvedčivosť, čo však musí vychádzať z hodnotenia veci konajúcim súdom. Odvolací súd je preto toho názoru, že bolo dôvodné v danej veci nariadiť neodkladné opatrenie. Odôvodnená je aj odvolacia námietka žalobkyne, že pokiaľ takáto obava existuje vo vzťahu k pohľadávke, je potrebné zohľadniť pri rozhodovaní aj to, že s pohľadávkou je v zásade spojené aj právo na náhradu trov konania. Zo žiadnych dôkazov nevyplýva, že by žalobkyňa ako účastníčka, ktorej úspech v konaní sa predpokladá, nemala nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd podotýka, že neodkladným opatrením sa poskytuje ochrana predpokladanému (pravdepodobnému) nároku a pokiaľ predpokladane existuje nárok na pohľadávku samotnú, tak v takej istej rovine existuje aj nárok žalobkyne na náhradu trov konania. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, vo výroku ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie a zmenil uznesenie vo výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti tak, že neodkladné opatrenie nariadil aj v celej prevyšujúcej časti, a to postupom podľa § 387 ods. 1 CSP a § 388 CSP.

5. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdech).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.